

Januari 1989 nr. 40

QUASAR

INHOUD QUASAR 40

Kolofon	824
Van de redactie	825
De Q-RAM Storey	826
DATAKOM nieuws	829
Advertentie P. Venema	830
Courante File-suffixen	834
Conversie Archive-Dbase	836
Redding Archive-file	836
MS-DOS?	837
Archive-Tip	838
Altkey	839
Wie gaat er software testen ..	839
Vraag en Aanbod	840
QL Hard disk	842

Sluitingsdata Kopij

4 februari 1989
4 maart 1989
5 april 1989

KOLOFON

Stichting SIN_QL_AIR
Rotterdam
giro: 4597345

ADMINISTRATIE

sekretariaat
PENNINGMEESTER
Nabestellen oude
nummers.

BOB VISSER

Snelrewaard 6
2904 SN Capelle a/d
IJssel
Tel. 010-458.3161

VOORZITTER

RON DEN BREEMS

Kroonstadeef 27
3067 RT Rotterdam
Tel. 010 - 455.1234

REDAKTIE, layout
en samenstelling
Quasar.

GERARD VAN

ROOIJEN

Gruttostraat 15
3435 DJ Nieuwegein
Tel. 03402 - 33027

DATABANK

Tel. 03404 - 22533

Sysop:

MICHEL & WILLEM SPANJER

Hortensialaan 11

3702 VD Zeist

Tel. 03404-20581

SVP aléén tussen

19.00 en 22.00 uur

HARDWARE

Reparaties en
onderdelen

MICHEL & WILLEM SPANJER

Hortensialaan 11

3702 VD Zeist

Tel. 03404 - 20581

SVP alléén tussen

19.00 en 22.00 uur

VRAGEN OVER:

Superbasic, Pascal,
Machinetaal, Quill,
Archive, Abacus,
Hardware

KEES V.D. WAL

Kwekerijstraat 22

2613 VE Delft

Tel. 015 - 140367

SVP alléén tussen

20.30 en 23.30 uur

VRAGEN OVER:

Machinetaal en
Hardware

ARD JONKER

Tel. 020 - 230795

Zo daar ligt hij dan, de eerste Quasar van het jaar 1989, een nieuw jaar met hopelijk veel nieuws op het QL-front.

Waarschijnlijk zullen wij steeds meer opelkaar aangewezen zijn om de informatie op het QL-gebied te verkrijgen doordat er geen nieuwe QL-s meer worden geproduceerd wordt de markt voor de professionele hard- en softwareontwikkelaars steeds oninteressanter zodat het steeds belangrijker wordt dat wij elkaar blijven informeren en de Quasar van de Stichting Sin_QL_Air lijkt mij een daar een uitstekend medium voor.

Trouwens toch nog een nieuwe ontwikkeling op gebied van de verspreiding van Hard- en software, Peter Venema is officieel importeur geworden van nagenoeg alle verkrijgbare QL-artikelen voor nederland (zie zijn advertentie elders in dit Blad)

Toch blijven wij roepen om copy, juist nu er op het proffesionele front niet zoveel meer gebeurt (nou, ja toch nog weer een MS-DOS emulator aangekondigt door Digital Precision) moeten wij het echt van elkaar hebben moeten wij jullie nogmaals verzoeken om de vergaarde kennis niet voor jezelf te houden, maar besteed er enkele avonden aan om het in QUILL te zetten en op te sturen naar de Redactie, de koude winteravonden zijn hier zeer geschikt voor (de veels te warme winter van dit jaar zal dan ook wel de reden van het toch wel magere aanbod van kopij).

Met vriendelijke QL-groeten

Gerard van Rooijen

De QRAM-story deel 2

Met alle respect voor het artikel van Marcel Kamp in Quarar 38, volgt hier een bijna broodnodig artikel over het HOTKEY SYSTEM II, de sterk verbeterde versie van het hele front-end gebeuren van QJUMP. Ik kreeg een paar maanden terug een nieuwsbrief van Qjump waarin onder andere het utilitie pakket QPAC beschreven werd, waarbij ook wat werd gezegd over Hotkey-II, welke gratis meekwam bij het bestellen van Qpac.

Ik dacht dus, leuk, service, en was benieuwd of ze wat aan de mijnzins irritante tekortkomingen hadden gedaan, welke in het eerste hotkey pakket zaten, gebruik ik nu een ruim jaar. Zoals Marcel Kamp al vertelde kon je met de utilitie Boot_make een aantal files in ene proppen en deze direct resident in het geheugen laden, welke dan met de Alt .. toets geactiveerd konden worden. Het grote nadeel hieraan was dat wanneer je ook maar iets aan de programma's op zich veranderde, bv. een default-waarde veranderen, dat je de hele procedure van Hot_make en Boot_make moest herhalen om alles weer netjes werkend te krijgen. Omdat alle te gebruiken programma's in n groot file waren gepropt waar verder niets mee te doen was. Ook een groot nadeel vond ik dat je alles wat je dacht te gaan gebruiken van te voren moest inladen waardoor je al gauw een hoop geheugen ruimte kwijtraakt aan programma's die je slechts zelden gebruikt maar toch denkt nodig te hebben.

Gelukkig zagen de heren van Qjump dit ook, en werd in Hotkey-II de basic-interface uitgebreid, waardoor je ook utilitie's als boot_make, hot_make, grabber, unlock etc niet meer nodig hebt. Alles is nu gewoon vanuit basic op te starten en/of weer af te breken. Ook zit er bij dit pakket een verbeterde pointer-if, window-manager, waardoor de QL zich als een droom laat bedienen. En nog leuker werd het toen ik de QIMI-muis. if kocht voor mijn atari-muisje. Nu switcht de QL echt heel soepeltjes tussen de jobs, omdat de muis met een interrupt werkt ipv de toetsenbord-scan routines. Dit wil dus zeggen dat de muis overal doorheen komt, terwijl sommige

programma's zo leuk het toetsenbord weten 'uit' te schakelen. Je blijft met een muis dus heer en meester over je machine, terwijl je de <CTRL-C> combinatie niet meer nodig hebt om naar andere jobs over te springen, je klikt eenvoudig even een stukje van de window van de job aan en floep, je hebt 'em al te pakken.

De basic-interface

Er zijn nu allerlei commando's bijgevoegd om de QL als het ware volledig naar je eigen smaak in te richten. Terwijl je dit ook weer heel simpel kunt veranderen, wanneer je maar wilt. Wanneer je bij de vorige Hotkey, een paar programma's had ge-hotkey'ed en hier wilde je wat bijvoegen kon je dit wel vergeten en kon je dit eerst door de Hot_make en Boot_make combinatie gooien alvorens het te gebruiken was. Dit probleem is nu verholpen. Je kunt nu allerlei programma's, zelfs slecht geschreven of gecompileerde met de i,impure-optie, bij-laden of zo maar even verwijderen wanneer het geheugen te vol raakt. Ook is het mogelijk om een hotkey op te starten, zonder eerst het programma te laden, dit gebeurt pas dan wanneer de bewuste Alt .. combinatie wordt gebruikt, erg handig voor grotere programma's.

HOT_RES ('A','FLP1_QUILL') quill resident in geheugen laden, en gereedmaken voor hotkey <ALT A>, slecht wanneer er geen jobs draaien. HOT_CHP ('B','FLP1_ABACUS') abacus inladen in common heap, dus te gebruiken wanneer jobs draaien. HOT_LOAD ('Q','FLP1_QTYP') <ALT Q> alvast definieren maar Qtyp pas laden wanneer >ALT Q wordt gebruikt. Wanneer dan alles is ingeladen dan typ je in HOT_GO en de hele hotkey verzameling draait. Met HOT_LIST krijg je dan een keurig net lijstje van alle ALT .. combinaties met programma-namen erbij. Wanneer je nu bijvoorbeeld ineens geheugen te kort komt om iets anders te gebruiken, en je bent toevallig klaar met Abacus typ je in HOT_STOP (B) of

HOT_STOP(abacus) en dan is deze uit het geheugen verdwenen en kun je de vrijgekomen ruimte weer gewoon gebruiken terwijl de rest intact blijft. Ook kun je tijdelijk alle hotkey combinaties verwijderen zonder dat je alles opnieuw hoeft te laden met HOT_OFF, wanneer je dan later weer HOT_GO intypt draait alles weer als tevooor.

Wanneer je nu een bepaalt programma een bepaald stuk geheugen wilt meegeven, bv 40k, zet je dit gewoon achter de file-naam zoals hot_res('q','flp1_quill',40). Of wanneer het een slecht geschreven programma betreft of een gecompileerd basic programma zet je hier een i achter van impure, zodat de computer hier op de een of andere manier rekening mee houdt. Was eerst niet mogelijk.

Ook zit er een echt werkende When Error mogelijkheid in het systeem verwerkt waardoor er in principe niets meer fout zou kunnen gaan op onze zo vaak verguisde QL.

QPAC UTILITIE PAKKET

Even heel in het kort een overzicht van deze utilities.

Calculator, altijd makkelijk wanneer je even gauw iets moet berekenen maar dit is een heel byzondere, want de nauwkeurigheid op het scherm bedraagt 20(!) cijfers terwijl intern met 40(!) cijfers gewerkt wordt.

```
12345678912345678912 +  
44564321898876545678 =  
56910000811222224590
```

Reken maar na, maar dit is met deze calculator gedaan, doorgegeven via de hot_key-buffer. Ook lach je met deze calculator alle Atari's en PC's uit vanwege het bereik. Een normale rekenmachine gaat in wetenschappelijke notatie niet verder dan 9,9999e99, de QL gaat standaard tot 9,9999e617(atari in C(!) tot 9,999e318), maar deze utilitie gaat tot 9.999999999999E+9999, iets wat mij persoonlijk goed van pas komt ivm. m'n studie.

Alarm-klokje, zit ook in toolkit-II, maar deze is toch ook byzonder.

Je kunt op gezette tijden boodschappen op het scherm laten printen, in een netjes pop-up window, maar je kunt ook op de

alarm-tijden allerlei programma's laten starten, zet hier een analoog relais-kast op en je kunt je hele huis/bedrijf laten besturen door de QL.

Digitaal klokje, zijn er al vele soorten van, maar deze is toch wel mooi, kun je over het hele scherm verplaatsen, zoals alles bij Qjump.

Systeem monitor, geeft heel overzichtelijk (grafisch) aan welk programma hoeveel geheugen, en welk gedeelte, van de QL gebruikt, heel klein en compact.

Typer, een utilitie die een QL in combinatie met een printer, omtover tot een elektronische schrijfmachine, met correctie-mogelijkheden en alles inbegrepen.

Handig, maar nog niet (nuttig) gebruikt.

Kalender, altijd handig om zeer makkelijk automatisch te laten berekenen hoelang je al getrouwd bent of zo, in dagen weken maanden etc. Reuze makkelijk voor diegene die wil weten wanneer hij/zij 15000 dagen oud is, via deze calender zo'n 5 seconden werk, op de kop af. Zo is het natuurlijk reuze interessant om op een feestje te vertellen dat Koningin Beatrix (31-1-1938) op 13 juli 2006 25000 dagen oud zal zijn.

Maar toch heel mooi uitgevoerd, en af en toe echt bruikbaar.

Zoals je ziet zijn sommige dingen best handig voor diegene die ze kan gebruiken.

Ik hoop dat ik zo iets meer heb verteld over de mogelijk heden tot echt lekker computeren, altijd interessant voor QL-junkies (zoals ik) en voor meer informatie of toepassingen kun je altijd bellen.

Nogmaals succes met Qram en soortgenoten.

Tom van der Woude
02290 - 22743

Hierbij geef ik dan een boot-file zoals ik dat gebruik wanneer ik mij weer eens op C stort.

```
1010 WINDOW #0,448, 40, 32,216:
      BORDER #0,1,4*9+192      * verander de basic
1020 WINDOW #1,448,180,32,46:
      BORDER #1,1,7*9+192      * windows zodat de hier
1030 WINDOW #2,448,180,32,46:
      BORDER #2,1,7*9+192      * boven een paar jobs kunt
1035 INK#2,7:PAPER#2,0        * aanklikken zonder CTRL C
1037 INK 7:PAPER 0            * te gebruiken
1040 MODE 4
2000 :
2010 data_use flp1_            * bekend bij toolkit_II gebruikers
2020 LRESPR speedscreen
2025 LRESPR ramprt            * goeie ramdisc plus printerbuffer
2030 LRESPR ptr_gen            * nodig voor Qram en hotkey system
2040 LRESPR wman
2050 LRESPR hot_rext
2060 :
2130 ERT HOT_CHP('A','alarm')      * Qpac alarmklokje
2135 ERT HOT_RES('\','compile','C compiler',i)
      * GST C compiler, met als
      jobnaam 'C compiler', impure
      programma
2137 ERT HOT_RES('E','asm','editor')
      * Hisoft assembler, gewoon een
      goede editor, staat als asm in
      job-lijst maar noemen we even
      'editor'
2140 ERT HOT_CHP('R','calculator','zakjapanner')
      * Qpac rekenmachine, geven we
      even een andere naam
3020 ERT HOT_CHP('D','clock')      * Qpac klokje
3025 ERT HOT_RES('M','sysmon')      * Qpac systeem monitor
3030 ERT HOT_RES('/', 'qram')      * welbekend
3040 PRT_USE ser,ser            * creer een printerbuffer op de
      seriële poort
4010 HOT_GO                    * start alle hot_keys
4020 HOT_LIST                  * geef een lijstje van alle
      ALT-combin in #1
4022 HOT_DO 'D'                * start klok op
4025 HOT_DO 'M'                * start monitor op
4030 DLINE 2010 TO              * makkelijk om gewijzigde windows
      weer terug te halen
```


DATACOM-NIEUWS

Er valt weer het een en ander te melden van het datacommunicatie- front. Om te beginnen hebben we het modem van onze databank vervangen door een nieuwer type met meer mogelijkheden. Het oude modem (een Astracom 1000) kon alleen 300/300 en 1200/75 bps aan, en door technische problemen konden we alleen 1200/75 gebruiken. Daardoor was het vrijwel onmogelijk de zaak "op afstand" te onderhouden, zodat er nogal wat verouderde informatie bleef staan.

Jan Breedenbeek

Gelukkig is dat nu verleden tijd. Sinds begin december draait onze databank met een nieuw modem (een Getronics GTM4) dat 300/300, 1200/75, 1200/1200 en 2400/2400 bits per seconde aankan. En daarmee kunnen we voorlopig weer even vooruit. Het betekent ook dat u, als u over een geschikt modem beschikt, files kunt uploaden (bijvoorbeeld hulp-programma's en QUILL-docs) die anderen weer kunnen downloaden. Er is zelfs een prive-filegebied; als u aan slechts één persoon een file wilt sturen kunt u uw file daar uploaden, er via een prive-bericht stelt u hem/haar daarvan dan op de hoogte. Deze persoon kan de file dan downloaden zonder dat de file voor andere gebruikers "zichtbaar" is. Naast het nieuwe modem is er ook een nieuwe versie van het QBOX-databankprogramma in gebruik genomen. Hiermee is het mogelijk met meerdere berichten- en file-gebieden (area's) te werken zoals dat bij Fido mogelijk is. We draaien nu met drie floppydisks die tezamen ruim 2 megabyte aan opslag-capaciteit hebben. Uiteraard blijft dit een schijntje vergeleken met BBS'en die met een harddisk werken. Het wachten is dan ook op een harddisk voor de QL; Miracle Systems schijnt bijna klaar te zijn met een 30 Mb schijf. Op zo'n disk kunnen we alle Sin_QL_air cartridges kwijt en waarschijnlijk ook nog de hele Quanta library...

Het is nu inmiddels zo'n anderhalf jaar geleden dat ik zelf met een bulletinboard-systeempje ben begonnen. Dat was toen bedoeld als "testbank" voor het QBOX databankprogramma dat ik had geschreven als QL-tegenhanger van Fido.

In den beginne was het systeem op twee avonden in de week online op mijn prive-telefoonnummer. De respons daarop was echter al gauw zo groot dat ik maar besloot een 2e telefoonlijn te laten aanleggen waarop het systeem dan 24 uur per dag online zou kunnen zijn. Die 2e lijn liet echter lang op zich wachten; de telefooncentrale in Hilversum zat vol. Maar uiteindelijk is hij er dan toch gekomen: op 20 september j.l. kon QBOX online gaan op telefoonnummer 035-237178, 24 uur per dag. Bij deze dan ook het verzoek het oude telefoonnummer (035-42651) NIET meer te bellen, althans niet voor QBOX. Ook al vindt u het ergens in een databankenlijst, het wordt niet meer voor QBOX gebruikt. Een hoop van die databankenlijsten die hier en daar gepubliceerd worden bevatten overigens onjuiste en/of verouderde informatie. Op QBOX kunt u een BBS-lijst downloaden die iedere maand wordt ververs.

Om de zaken nog eens op een rijtje te zetten geeft ik hier een lijst van alle mij bekende databanken die op een QL draaien. Achtereenvolgens worden gegeven:

Naam systeem, telefoonnummer, online-tijd, lijnsnelheden ("baudrates") en gebruikte norm: T betekent alleen Terminal-mode ("scrollend scherm"), T/V betekent Terminal en Viditel-mode (u kunt dan in beide modes bellen, het systeem zoekt bij inloggen automatisch uit welke u gebruikt).

QBOX, 035-237178, 24 uur per dag, 300,1200,1200/75, T.

Quasar, 03404-22533, 24 uur per dag, 300,1200,2400,1200/75, T/V.

KU-EL Tel, 01672-4286, 24 uur per dag, 300,1200,2400,1200/75, T/V.

Sinclair Box, 01670-66845, zaterdag en zondag 20.00-24.00, 1200/75, T.

Microcon (Belgie), 09-32 11 254736, 24 uur per dag, 1200/75, T/V.

Verder heeft Sector Software in Engeland ook een systeempje online, op werkdagen van 19.00 uur tot 10.00 uur de volgende ochtend (omgerekend naar Nederlandse tijd). Het telefoonnummer is (vanuit Nederland) 09-44 772 454328. Het is een Viewdata systeem dus 1200/75 bps.

ADVERTENTIE

BUSINESS:

Decision Maker	f 150,-
Project Planner	f 135,-
Stock Control	f 145,-

CP/M:

CP/M Emulator	f 210,-
Success	f 175,-

DATABASE:

Archive Tutor	f 90,-
Archivist (128k)	f 135,-
Archivist MP (256k)	f 175,-
ArchRTM	f 90,-
Cardfile (128k)	f 80,-
Cardfile (256k)	f 95,-
Database Analyser	f 40,-
Data Point	f 240,-
Flashback	f 120,-
Librarian (128k)	f 95,-
Librarian (256k)	f 110,-
Mailfile (128k)	f 75,-
Mailfile (256k)	f 95,-
Mailmerge	f 60,-
Mailmerge-de-luxe	f 65,-
Name & Address	f 85,-
Name&Address + RTM	f 135,-
QL Maillist	f 115,-
QL Mailmerge	f 65,-
Secure	f 65,-

FINANCE:

Cash Trader	f 320,-
Cash Trader + Anal.	f 400,-
General Ledger	f 100,-
Home Finance	f 100,-
Investment Monitor	f 100,-
Invoicing	f 230,-
Paciloi	f 105,-
Payroll	f 270,-
Small Trader Pack	f 110,-
Trading Accounts	f 450,-
QL Bank Account	f 55,-

GAMES:

Alien Hijack	f 75,-
Arcanoid	f 60,-
Aquanaught 471	f 75,-
Baron Rouge	f 65,-
Blast Buggy	f 60,-
Blocklands	f 40,-
BJ in 3D Land	f 45,-
BJ The Return	f 45,-

CAD:

3D Designer	f 145,-
3D Precision	f 185,-
Concept 3D	f 155,-
Eye-Q	f 120,-
Image 3D	f 100,-
Image Processor	f 80,-
PCB Designer 1	f 360,-
PCB Designer 2	f 170,-
Peintre	f 75,-
QDraw	f 80,-
QL Cadette	f 115,-
QL Paint/Graphi QL+	f 95,-
TechniQL	f 175,-
Technikit	f 95,-
The Designer	f 75,-
Viewpoint (c)	f 90,-
Viewpoint (d)	f 100,-

DESKTOP PUBLISHING:

Desktop Publisher	f 115,-
Desktop Publisher S	f 250,-
Profess. Publisher	f 335,-
Front Page Extra 3	f 160,-
Page Designer 2	f 150,-
PD 2 Clip Art cart.	f 30,-
PD 2 Font Pack 1	f 30,-
PD 2 Font Pack 2	f 30,-
Paste Art (d)	f 90,-

FRONT ENDS:

ElectriQL Desk	f 85,-
Hot Install	f 70,-
ICE Eprom	f 105,-
Artice	f 65,-
Choice	f 65,-
Drawing Off ICE	f 70,-
Iceburg	f 65,-
Icicle	f 65,-
Publishing Off	f 100,-
Toolkit	f 55,-
Lightning	f 110,-
QKick	f 110,-
QIMP	f 110,-
GRAM	f 115,-
QUATS	f 115,-
QUATS - Output Con.	f 110,-
Speedscreen	f 115,-
Speedscreen (e)	f 135,-
QSys	f 75,-
Taskmaster	f 115,-

Citadel	f 45,-	LEISURE:	
Crazy Painter	f 50,-	Ambition	f 75,-
Death Strike	f 50,-	Area Radar Control.	f 60,-
Defussion	f 40,-	Bridge Player 2	f 70,-
Dragonhold	f 60,-	Chess	f 70,-
Droidzone	f 40,-	Cosmos+	f 50,-
Farmer	f 50,-	Cribbage	f 60,-
Firebirds	f 70,-	D-Day	f 75,-
Fictionary	f 45,-	Domination	f 40,-
Gwendoline	f 70,-	Ion Gold & Double	f 70,-
Hopper	f 50,-	Flight Simulator	f 70,-
Hoverzone	f 50,-	Las Vegas	f 40,-
Jabber	f 40,-	Matchpoint	f 60,-
Jungle Eddi	f 50,-	Microbridge (d)	f 125,-
Karate	f 65,-	Pro. Astrol + Astrn	f 250,-
King	f 50,-	Pro. Astronomer	f 110,-
Knight Flight	f 50,-	Reversi	f 40,-
Land of Havoc	f 75,-	Scrabble	f 60,-
Lost Pparaoh	f 50,-	Snooker	f 60,-
Meteor Storm	f 45,-	Squadron	f 60,-
Mortville Manor	f 60,-	Super Astrologer	f 90,-
Night Nurse	f 60,-	Super Astronomer	f 60,-
QLacman	f 45,-	Super Backgammon	f 50,-
Quazimodo	f 60,-	Super Croupier	f 60,-
Quboids	f 40,-	Strip Poker	f 50,-
Puzzle Mania	f 55,-	Super Reversi	f 50,-
Space Paranoids	f 60,-	Type 22	f 70,-
Spook	f 45,-	War in the East set	f 140,-
Star Guard	f 60,-	Yathzee	f 50,-
Super Arcadia	f 40,-	ADVENTURE (text):	
Stone Raider	f 50,-	Dark Side of Moon	f 70,-
Tankbusters	f 70,-	Funfear	f 50,-
Vroom	f 60,-	Heart of Gern (c)	f 60,-
Wanderer 3D	f 60,-	Heart of Gern (d)	f 65,-
Zapper + Eagle	f 45,-	Horrorday	f 50,-
RAM DISC:		Nemesis	f 50,-
Ram Disc (QFlash)	f 45,-	Talisman	f 60,-
Ram Disc (Talent)	f 55,-	The Prawn	f 50,-
Ram Utilities	f 50,-	West	f 50,-
RECOVERY:		Zkul	f 50,-
Cartridge Doctor	f 55,-	SCREEN DUMPS:	
Lazarus	f 75,-	Dump 1:1	f 30,-
Recover	f 65,-	graFix	f 70,-
Media Manager	f 115,-	Multi Print	f 30,-
Media Manager S	f 175,-	Overdrive	f 75,-
TEXT:		Screen Dump	f 35,-
Fontbench	f 70,-	Screen Format Print	f 40,-
QD	f 115,-	Screen Snatch	f 45,-
QFont Editor	f 55,-	Sideways	f 75,-

QSpell	f 95,-
QTyp	f 120,-
QWriter 2	f 85,-
Spell Bound	f 120,-
Spell- + Filebound	f 140,-
SPY	f 70,-
Tasprint	f 75,-
The Editor	f 115,-
The Editor S	f 175,-
Turbo Quill	f 55,-
Turbo Quill+	f 70,-

UTILITIES GENERAL:

Bag of Tricks 1	f 70,-
Bag of Tricks 2	f 70,-
Boot 128k	f 35,-
Copycat	f 55,-
Copymate	f 55,-
DiscOver	f 130,-
4Matter	f 60,-
Gardener	f 90,-
Image Processor	f 90,-
Key Define	f 50,-
Locksmith	f 60,-
Multi DiscOver	f 175,-
Nucleon	f 70,-
QCalc	f 50,-
QL World Index	f 35,-
QPAC	f 75,-
Transfer Utility	f 50,-
Terminal	f 75,-
Touch Typist	f 55,-

ASSEMBLY:

Assembler Computer1	f 65,-
Assembler Metacomco	f 150,-
Devpac Dev. Kit (c)	f 140,-
GST Macro Assembler	f 140,-
Macro Assembler	f 80,-
Assembler Workbench	f 100,-
IDIS	f 115,-
IDIS S	f 175,-
Monitor Computer1	f 65,-
MonQL (c)	f 100,-
Profess.Monitor	f 115,-
QMON	f 100,-

BASIC COMPILERS:

QLiberator	f 225,-
QLiberator Budget	f 130,-
Super Charge S	f 130,-
Turbo	f 360,-

Sidewinder-de-luxe	f 65,-
Tascopy	f 55,-
Ultra Print	f 80,-
Writeturn	f 55,-

TOOLKITS:

Assembly Language	f 75,-
Eprom Tools	f 70,-
Graphic Toolkit	f 70,-
Mega Toolbox	f 100,-
Pointers Toolkit	f 70,-
QL Toolset	f 90,-
Reconfig. TK II	f 130,-
Toolkit II (e)	f 130,-
Toolchest	f 55,-
Wimp Designer	f 55,-

UTILITIES PROGRAMMING:

ACT	f 185,-
Copy	f 45,-
Compare	f 50,-
QDos Trap Handler	f 55,-
QLoad	f 45,-
QRef	f 45,-
QLoad & QRef	f 80,-
RPM	f 45,-
SButil	f 50,-
Sedit	f 110,-
The Quill	f 85,-
XRef	f 70,-
XRef 200	f 95,-
QPTR	f 120,-
Basic Ally	f 100,-
Better Basic	f 100,-
Super Basic Monitor	f 40,-
QL Expert System	f 185,-
QL Expert Runtime	f 90,-
Super Sprite Gen.	f 115,-

LANGUAGES:

APL	f 360,-
BCPL	f 225,-
Digital C	f 110,-
Digital C S	f 175,-
GST C	f 110,-
Forth Computer One	f 100,-
Fortran-77	f 450,-
DP Forth + Reversi	f 155,-
Pascal Computer1	f 100,-
Pascal Metacomco	f 325,-
Prospero Pascal	f 450,-

HARDWARE:

Cartridge box f 24,-
 Stofhoes f 24,-
 Joystick adapter f 20,-
 Quickshot 2+ f 45,-
 Cartridgelabels 100 f 12,-
 Cartridges 10 f 65,-
 QControl board f 475,-

SPARES:

Membraam f 20,-
 ULA ZX8301 f 45,-
 ULA ZX8302 f 45,-
 MAB 8049 f 35,-
 68008 f 80,-
 JS Rom set f 100,-
 Microdrive complete f 110,-
 Voeding f 100,-

Miracle/Schon hardware (voorlopig) alleen op aanvraag.

AANBIEDINGEN !!! AANBIEDINGEN !!! AANBIEDINGEN !!!

QRAM + QPAC	f 165,-	i.p.v. f 190,-
Editor + Filebound + Spellbound	f 225,-	i.p.v. f 255,-
GST Macro Assembler + IDIS S	f 275,-	i.p.v. f 315,-
QL Expert System + Runtime	f 240,-	i.p.v. f 275,-
Turbo + QRef 200 + Better Basic	f 450,-	i.p.v. f 555,-
Professional Publisher + Editor S + Filebound + Spellbound		
+ Eye-Q + Paste Art	f 725,-	i.p.v. f 860,-
Page Designer 2 + GraphiQL+ + PD Font Pack 1&2 + Paste Art		
+ Image Processor + Editor + Filebound + Spellbound	f 550,-	i.p.v. f 650,-
Bestel f 75,- en Lightning	f 90,-	i.p.v. f 115,-
Media Manager S + SPY + Copymate	f 250,-	i.p.v. f 300,-

BINNENKORT !!! BINNENKORT !!! BINNENKORT !!! BINNENKORT

MS-DOS Emulator	f ???,-	Basic-C-port	ong. f 215,-
Hotel Manager	f ???,-	Master SPY	f ???,-
Harddisk 30Mb	ong. f 1500,- ??		

(c) = cartridge In de meeste gevallen betekent dat dat
 (d) = disk programma alleen leverbaar is op deze
 (e) = eprom drager.

S = Special Edition (Bij Digital Precision programma's)

Bestellen: order : Nb. duidelijk vermelden 3.5 of cartr.
 cheque : Nb. plus f 10,- verzendkosten

J.P.Venema Orders & vragen alleen schriftelijk
 Westereems 1 Prijswijzigingen en druk/typefouten
 9642 KP Veendam voorbehouden.
 girorekening no. : 5952236

Courante file-suffixen

Hieronder staan een aantal achtervoegsels die vaak worden gebruikt bij het geven van een naam aan een file (bestand). Als je dat konsekwent doet dan kun jedirekt aan de naam van de file zien wat voor soort file het is. Je kunt echter elke file een willekeurige naam geven zodat je op die manier ook filnk wat verwarring kan stichten! Bovendien kan iedereen voor z'n eigen programma's die extensies gebruiken die hij/zij handig vindt. Vooral die laatste staan lang niet allemaal in deze lijst.

De echt veelgebruikte extensies die als "standaard" kunnen worden beschouwd, zijn in de lijst met een sterretje "*" aangegeven.

[tussen vierkante haakjes staat de globale betekenis van de afkorting]

aba * [abacus]

File met gegevens ten behoeve van het Psion programma Abacus. Abacus starten.

Zie de QL User Guide, bij Abacus, commando load.

ald [ald]

Niet-standaard afkorting voor SuperBASIC hulproutines. Ze kunnen met MERGE

aan een BASIC programma worden toegevoegd, maar let op de regelnummers!

asm * [assembler]

Tekstfile bestemd voor een assembler (source). De assembler leest de tekst en levert in 't algemeen twee nieuwe files: de gegenereerde code (met extensie _bin, _obj, _o of _code) en een listing (met extensie _lis).

bas * [BASIC]

SuperBASIC programma. Laden met LOAD, starten met RUN, of in een keer met LRUN. Zie de QLUG bij SuperBASIC.

bin * [binary]

Binaire file met machinecode. Gegenereerd door een assembler of op andere

wijze aangemaakt. Als het een stukje machinecode is, dan kan de code worden geladen met:

start=RESPR(lengte code);
(reserveer geheugen)

LBYTES mdv1_filenaam_bin,start

(laadt de code)

CALL start
(voer het uit)

Als de machinecode een uitbreiding is van SuperBASIC met nieuwe commando's, dan mag dit maar eenmaal worden uitgevoerd om de nieuwe commando's aan SuperBASIC bekend te maken (in te linken).

bpl * [BCPL]

Tekstfile met een programma in BCPL; bestemd voor een BCPL- compiler.

byt [bytes]

Niet duidelijk gestandaardiseerd; soms bytes ten behoeve van sprites (al of niet bewegende figuurtjes op 't scherm)

byte [bytes]

Zie _byt

c * [C]

Tekstfile met een programma in C; bestemd voor een C-compiler.

chs [characters]

File die een alternatieve set van lettertekens (characters) bevat.

cde [code]

Zie _bin.

cmd [command]

File met een aantal direkte commando's. Uit te voeren met DO (Toolkit2) of LOAD.

Ook gebruikt door The Editor voor Editorcommando's.

code * [code]

Zie _bin (en _asm).

dat * [data]

Gegevens. De files install_dat en printer_dat bv. bevatten gegevens voor het printen vanuit de vier PSION programma's.

dbf * [databasefile]

Archive file met gegevens. Eerst Archive starten en dan het commando look of open gebruiken. Zie de QLUG bij Archive.

_doc * [document]

Quill file met tekst. Behalve tekst bevat de file ook gegevens over kantlijnen, pagina-indeling etc. Alleen behoorlijk zichtbaar te maken door Quill te starten en dan de betreffende file te laden.

Zie de QLUG bij Quill, load.

_ex [executable]

Zie _exec.

_exc [executable]

Zie _exec.

_exe [executable]

Zie _exec.

_exec * [executable]

File met een programma in machinecode dat door de QL direkt uitgevoerd (executed) kan worden. Laden en starten met EXEC_W of met EXEC (Toolkit2 EW EX).

Zie de QLUG bij SuperBASIC en bij Concepts: QDOS en file types.

_exp * [export]

File gegenereerd door een van de Psion programma's ten behoeve van import door een ander Psion programma. Zie de Psion handleidingen onder import en export en Information: QL programs: import and export.

_fnt [font]

File met gegevens om de printer een ander lettertype te laten printen.

_font [font]

Zie _fnt.

_fth * [Forth]

Programma in Forth. Zie ook _4th.

_grf * [graphicsfile]

File waarin Easel de aangemaakte plaatjes opslaat. Zie de QLUG bij Easel, load.

_h * [header]

File die voor (bijv.) een assembler- of C-programma wordt geplakt met informatie die bijna altijd weer nodig is.

_hlp [help]

File met helpinformatie. Soms gewoon te lezen door hem naar het scherm te kopiëren (zie _txt).

_hob * [help ...]

Helpfiles behorend bij de Psion programma's.

_info [Information]

Tekstfile met toelichting. Meestal naar het scherm of printer te kopiëren

_lls * [llsting]

Twee betekenissen mogelijk: file die door Quill is geproduceerd ten behoeve van een printer, maar niet naar de printer maar naar microdrive gestuurd. Zie de Quill handleiding bij print.

File die door een assembler is geproduceerd uit een _asm file. Deze bevat de oorspronkelijke tekst met het resultaat, foutmeldingen etc.

_lst [llst]

Niet standaard.

_pas * [pascal]

Tekstfile met een programma in Pascal; bestemd voor een Pascal-compiler.

_pic [picture]

Zie _scr.

_prg * [program]

Archive-file die procedures of een programma bevat voor Archive in ASCII-formaat. Zie de QLUG bij Archive onder load, run, merge, save.

_pro * [program]

Archive file. Als _prg maar dan niet opgeslagen als leesbare tekst maar in binaire vorm (door bij het save de toevoeging object te gebruiken).

_prt * [print]

File met een stukje machinecode dat een screendump programma voor Easel bevat, zodat de plaatjes op de printer kunnen worden uitgeprint.

_qlp * [ql pascal]

File die door de Computer-One compiler is gecompileerd naar een tussencode.

_rel * [relocatable]

File gegenereerd door een assembler of compiler die nog door een linker bewerkt moet worden om complete code op te leveren.

_scn * [screen]

Archive file met gegevens over de opmaak van het scherm. Start eerst Archive en gebruik dan het commando load.

_scr [screen]

Een bestand met een volledig scherm van 32K bytes. Zichtbaar maken met LBYTES mdv1_filenaam_scr,131072.

_text [text]

Zie _txt.

_temp [temporary]

Zie _tmp.

_tmp * [temporary]

File die door een programma wordt aangemaakt en na afloop weer opgeruimd (temporary=tijdelijk). Soms wordt het opruimen achterwege gelaten. Voorbeeld:

bij gebruik van Quill met weinig geheugen en lange documenten: dan wordt een file def_tmp aangemaakt.

_txt [text]

File met gewoon leesbare tekst.

Zichtbaar te maken door hem naar het scherm of de printer te kopiëren met:

COPY mdv1_filenaam_txt TO SCR
(naar 't scherm)

COPY_N mdv1_filenaam_txt TO SER1
(naar de printer)

_x [executable]

Zie _exec.

_4th [Forth]

Programma geschreven in Forth.

Zie ook _fth.

Programma behorend bij het artikel over SUCCES uit Quasar 39

```
50 INPUT "Filenaam conversie archive > DBaseII (geen extensie)
?";infile$
60 outfile$=infile$&"_exc":infile$=infile$&"_exp"
100 OPEN_IN #4,infile$
110 OPEN_NEW #5,outfile$
120 INPUT #4,a$
200 REPEAT loop
210 IF EOF(#4) THEN EXIT loop
220 a$=INKEY$(#4,-1):IF a$=CHR$(10) THEN PRINT #5,CHR$(13);
225 PRINT #5,a$;
230 END REPEAT loop
240 CLOSE #4:CLOSE #5
```

Redding voor Archive-file

Naar aanleiding van de artikelen van Tonny Muhl en Henk ten Bos (Quasar 33) en Han de Vries (Quasar 34) en ook zelf kampend met open en niet gesloten Archive-files, ben ik per toeval op een heel eenvoudige herstel mogelijkheid gestoten.

Werkend met Qram en gelijktijdig Quill en Archive in gebruik, overkomt het mij nogal eens, dat ik bij sluiten nog de verkeerde schijf in de drive heb zitten. Geen ramp als de Archive-file alleen maar gelezen is. Maar wanneer er records zijn toegevoegd is de niet gesloten file niet meer in te lezen (wrong data type). De duplo brengt lang niet altijd de oplossing of is juist nog net niet gemaakt.

De oplossing is in 90% van de gevallen zeer simpel. Elke archive-file begint met 'vrm1dbf0' (Quill-file met vrm1qdf0). De 'v' ontbreekt en is snel toe te voegen. B.v. met Qkick - het kan ook met DISCED- is de eerste sector van de file met de Qkick option 'edit file' te vinden en daarmee de tekst 'vrm1dbf0' ook.

In plaats van 14 00 76 72 6D 31 64 62 66 30 etc staat er 00 14 00 72 6D 31 64 62 66 30. Herstel van de reeks met 14 00 76 etc maakt de file weer laadbaar in Archive. Helaas gaat het niet altijd zo makkelijk. Maar het is snel te proberen. Qram-View geeft direct een indicatie.

Boekelo Joop van der Maas

FROM THE PEOPLE WHO BROUGHT YOU SUCH UNIVERSALLY ACCLAIMED CLASSICS AS EYE-Q, EDITOR, LIGHTNING, PROFESSIONAL PUBLISHER, SUPERCHARGE AND TURBO, THERE NOW COMES A PROGRAM THAT SAFEGUARDS AND GUARANTEES THE Q'S FUTURE FOR AS FAR AHEAD AS WE CAN SEE. THIS PROGRAM IS THE SOLUTION.

QUITE SIMPLY, THE SOLUTION MAKES YOUR QL THINK IT IS AN IBM PC.

THE SOLUTION IS A FULL-BLOWN IBM PC AND MSDOS EMULATOR. IT WORKS ITS MAGIC IN THE ONLY WAY THAT IS CORRECT: BY UNERRINGLY ACCURATE EMULATION OF THE 80x86 FAMILY CPU ("THE CHIP") AND THE ASSOCIATED CORE HARDWARE THAT IS TO BE FOUND INSIDE EVERY PC AND EVERY PC COMPATIBLE COMPUTER (INCLUDING THE AMSTRAD, APRICOT, ATARI PC, BROTHER, COMMODORE PC, COMPAQ, EPSON, OLIVETTI, OPUS, SHARP, TANDON, TOSHIBA, ZENITH) EVER MADE. AND ALL THIS IS DONE WITH OUR NEW STATE-OF-THE-ART SOFTWARE! THERE IS NO HARDWARE FOR YOU TO CONNECT, DISCONNECT, PLUG IN OR SOLDER.

WE THEREBY PROVIDE AN ENVIRONMENT IN WHICH ANY NON-OBSOLETE VERSION OF MSDOS, THE FAMOUS MICROSOFT OPERATING SYSTEM, CAN HAPPILY EXIST. THE SOLUTION MAKES MSDOS THINK IT IS WORKING IN A PC.

SO WHAT? SO YOU CAN RUN PC PROGRAMS ON YOUR QL, WITHOUT ANY HASSLE OR ANY COMPLICATION. THE SOLUTION AUTO-BOOTS AND THAT'S ALL THERE IS TO IT - THERE ARE SIMPLY NO INSTALLATION PROCEDURES, CUMBERSOME OR OTHERWISE. DESIGNED AND TESTED BY THE INTELLIGENT, THE SOLUTION IS FOR USE BY DUMMIES. OR EXPERTS.

THE SOLUTION RUNS AS FAST AS IT IS POSSIBLE FOR AN MSDOS PC EMULATOR TO RUN. AMAZINGLY, IT IS FASTER THAN THE ST ONE! THE SPEED IS MORE THAN ADEQUATE FOR EVERYTHING BESIDES INTERACTIVE GAMES - BUT WHO WANTS TO USE PC GAMES (TRY BLOCKLANDS INSTEAD)?

WHAT IS THE CATCH? THERE ISN'T ONE. YOU CAN NOW OBTAIN THE BEST-KNOWN SOFTWARE IN THE WORLD - TITLES FROM THE LIKES OF ASHTON-TATE, BORLAND, LOTUS, MICROFOCUS, MICROSOFT, PEGASUS, SAGE, SUN, ZORTECH - THE HUGE RANGE OF MSDOS PUBLIC DOMAIN PROGRAMS, AND RUN THEM ON YOUR QL. AND YOU CAN STILL USE ALL YOUR EXISTING PROGRAMS TOO. SO IF YOU HAVE AN APPLICATION FOR A PC, OR IF YOU HAVE A PC AT THE OFFICE AND A QL AT HOME, OR JUST WANT TO GO ONE BETTER THAN THE JONES'S, YOU DON'T NEED ANY OLD ANSWER. YOU NEED THE SOLUTION.

THE SOLUTION IS SUPPLIED ON DISK FOR USERS OF EXPANDED QLs. WE PROVIDE IT IN TWO FLAVOURS, BOTH AT A TINY FRACTION OF THE PRICE OF A PC. BUY IT NOW.

VANILLA WE DO NOT SUPPLY YOU WITH MSDOS. YOU EITHER BUY YOUR OWN COPY OF IT - EXPECT TO PAY ABOUT £85 - OR UTILISE ONE WHICH YOU ALREADY OWN (PLEASE REMEMBER THAT SOFTWARE PIRACY IS THEFT).

CHOCOLATE WE SUPPLY YOU WITH ABSOLUTELY EVERYTHING YOU NEED. THAT INCLUDES A BRAND NEW COPY OF MSDOS V4.0 (THE VERY LATEST BELLS AND WHISTLES VERSION, SO RECENT YOU WON'T EVEN HAVE SEEN IT ADVERTISED AS YET BY MICROSOFT) BUNDLED WITH THE FULL, ORIGINAL MSDOS DOCUMENTATION (NOT SOME HOME-BAKED HANDOUT), SYSTEM UTILITIES AND THE EXCELLENT GW BASIC. THIS IS THE IDEAL PACKAGE.

THE VANILLA SOLUTION costs £ 79.95

TECHNICAL AND GENERAL SPECIFICATION

* FULLY AUTHENTICATED IBM PC + MSDOS AUTO EMULATION * HEAVILY OPTIMISED 100% MACHINE CODE OPERATION GUARANTEES ABSOLUTELY MAXIMUM SPEED * AN INCREDIBLY ACCURATE FULL CGA-STANDARD MULTI-COLOUR GRAPHICS AND TEXT EMULATION (BOTH OF THESE AVAILABLE BOTH DIRECTLY AND VIA BIOS), WITH HOSTS OF SCREEN MODES SUPPORTED, AND NOT JUST MDA (MONOCHROME, TEXT-ONLY AND THEREFORE UNSUITABLE FOR MOST NON-TRIVIAL PROGRAMS) * THE EMULATOR IS INHERENTLY MULTITASKING, PERMITTING (IN ADDITION TO SIMPLE OPERATION) BOTH QDOS+MSDOS MULTITASKING AND MSDOS+MSDOS MULTITASKING - THIS MAKES THE SOLUTION MORE POWERFUL THAN TOP-OF-THE-RANGE PCs, AND PROVIDES POTENTIAL LIMITED ONLY BY YOUR IMAGINATION (DP PROGRAMS LIKE THE EDITOR SPECIAL EDITION CAN MANIPULATE ANY MSDOS FILE, WHATEVER ITS SOURCE * BIOS IS REWRITTEN IN UNBELIEVABLY EFFICIENT, HIGHLY LINEARISED (CAREFULLY AVOIDING ALL UNNECESSARY SUBROUTINE CALLS), OPTIMAL 68000 CODE * COPYRIGHTED UNIQUE INTELLIGENT PREPROCESSING SYSTEM, WHEREBY ON ENCOUNTERING SELECTED 80x86 INSTRUCTIONS A FAST-FETCH OF ITS LOGICAL SUCCESSOR IS PERFORMED, AND AFTER ANALYSIS OF THE COMPLETE INSTRUCTION GROUP ALL UNNECESSARY FLAG SIMULATION IS FILTERED OUT AND ALL UNPRODUCTIVE INTERMEDIATE ACTIVITY IS SUPPRESSED, DOUBLING EMULATION SPEED AND GIVING THE SYSTEM THE PACE OF A COMPILER RATHER THAN THAT OF A MERE INTERPRETER * A MASSIVE 667K IS AVAILABLE TO MSDOS (MORE THAN ON MOST PCs!) IF YOU HAVE TRUMPCARD, 420K IF YOU HAVE A 512K EXPANSION, ETC * ENHANCED MODE GRAPHICS SUPPORT, LIMITED ONLY BY INHERENT QL SCREEN RESOLUTION * WORKS WITH ANY NON-OBSOLETE MSDOS VERSION - BUT REMEMBER THAT MOST GOOD PC PROGRAMS NEED A RECENT MSDOS VERSION (IT IS THEIR RESTRICTION, NOT OURS) * READ, WRITE AND FORMAT PC/MSDOS DISKS, WITH FILE TRANSFER TO/FROM QDOS * WORKS PERFECTLY WITH ALL SOFTWARE THAT DOESN'T MAKE HARDWARE-SPECIFIC CALLS, AND COPEs (BY EITHER IGNORING THE ERRANT INSTRUCTION OR REPORTING IT TO YOU - YOU DECIDE WHICH) EVEN WITH MOST NAUGHTY ONES (USUALLY GAMES WHICH TAKE SHORTCUTS TO ACHIEVE SMOOTHER SCROLLING, AND WHICH WON'T RUN ON MANY PCs AS A CONSEQUENCE) * SCREEN, KEYBOARD (+DRIVER), FLOPPY DISK, COMMS + SERIAL PORTS AND PRINTER (YOU CAN DECIDE WHAT DOES/USES WHICH) ARE ALL SUPPORTED AND ARE RECONFIGURABLE, GIVING ABSOLUTE FLEXIBILITY * SELECTABLE 80x86 TRACE MODE AND TIMER INTERRUPT * NOT ONE BUT TWO IBM CHARACTER SETS * BETATESTED BY A MIXTURE OF EXPERIENCED AND NOVICE USERS - THE SOLUTION HAS BEEN CHECKED ON HUNDREDS OF THE WORST PROGRAMS WE COULD LAY OUR HANDS ON * NO NEED TO SCROUNGE AN MSDOS COPY (WITH THE WORRY THAT YOUR ONE WON'T BE SUITABLE) * RELIABLE, TRUSTWORTHY TECHNOLOGY FROM DIGITAL PRECISION (DP), THE LEADING QL SOFTWARE HOUSE: WE AT DP GET SO MUCH CONGRATULATORY FEEDBACK THAT WE COULD (AND HAVE - REMEMBER PAGES 18/19 IN THE SEPTEMBER '88 QL WORLD ?!) WALLPAPER A LARGE HOUSE WITH THE THOUSANDS OF LETTERS OF PRAISE WE'VE RECEIVED. WE ADVISE YOU NOT TO TRY TO CUT CORNERS BY GETTING APPARENTLY CHEAP ALTERNATIVES. IF YOU MUST IGNORE OUR ADVICE, PLEASE DON'T SEND US AN I-WISH-I'D-GOT-THE-DP-ONE-IN-THE-FIRST-PLACE TYPE LETTER LATER ON WHEN YOU EVENTUALLY ORDER FROM US! WE GET LOADS OF THESE ALREADY, AND WE'VE RUN OUT OF ROOMS TO WALLPAPER. SO GET SMART. DON'T GET PROBLEMS. GET THE SOLUTION.

THE CHOCOLATE SOLUTION costs £129.95

ARCHIVE TIP

Nadat ik in december 1988 lid ben geworden, en de Quasars van dat jaar doornam, kwam ik bij het stukje waarin gevraagd wordt om kopij. Nu ben ik niet zo'n schrijver, maar ik wil toch mijn best doen op een toepassing voor Archive. Het is nu wel niet zo'n meesterwerk, maar ik dacht dat er misschien wel beginnende Archive-ers waren die er toch hun profijt mee kunnen doen. Hierna volgt een Archive-procedure, die ik daarna zal uitleggen.

Ten eerste :
wat moet de procedure doen ???

Nu, dat is uitvoer op papier verzorgen in mooie kolommen.

Als je dat op de gewone manier doet, schuiven de letters tenslotte zodanig voor je ogen heen en weer, dat je er schele hoofdpijn van over houdt.

```
1. Procedure lijst
2. lprint chr$(0);chr$(15)
3. first
4. let q = 0
5. while q < count()
6.   lprint veldnaam1$;
   rept(" ",21-len(veldnaam1$));
   veldnaam2$;
   rept(" ",36-len(veldnaam2$));
   veldnaam3$;
   rept(" ",15-len(veldnaam3$));
   veldnaam4$
7.   next
8.   let q = q + 1
9.   if q/60 = int q/60 :
     lprint : lprint : lprint
     lprint : lprint : lprint
   endif
10. endwhile
11. endproc
```

Nu dan de verklaring van de procedure.

1. Elke procedure begint met zijn naam, die je gebruikt om hem via Archive aan te roepen.

2. Daarna volgt een code om de printer "goed" te zetten. Dit kan voor elke printer dus wat anders zijn. Deze code(s) moeten worden voorafgegaan door chr\$(0), anders kan Archive niets met deze code(s) doen.

3. Vertel Archive dat hij naar het eerste

record moet gaan.

4. Om vast te stellen of we alle records al gehad hebben gebruiken we voor onszelf een teller, die we eerst op nul (0) stellen.

We komen nu bij een herhalend deel van de procedure. Bij een herhaling hoort een controle, die van regel 5.

5. Zolang de teller kleiner is dan het totaal aantal records moet de rest van de procedure doorgaan.

In regel 6 zit de truc verborgen, nl. deze :

6. Druk veldnaam1\$ af, gevolgd door zoveel spaties+1 (als scheidingsteken) als het veld veldnaam1\$ groot is. Pas hierna volgt veldnaam2\$ met dezelfde truc.

7. Vertel Archive naar het volgende record te gaan.

8. Corrigeer de teller

9. Als q/60 = een geheel getal = 60 of 120 of enz.

dan willen we naar een volgende pagina, dus 6 x lprint.

Ik werk met 11 inch papier, dus 66 regels per pagina.

10. Endwhile geeft het einde van de herhaling aan voor Archive.

11. Endproc geeft het einde van de procedure aan.

Tip : door na de endwhile op te nemen lprint q heb je de mogelijkheid om af te drukken hoeveel records "behandeld" zijn.

Met QI-lijke groeten,

D. Steigstra
De Dobbe 4
9062 HG Oenkerk
05103-2981

ALTKEY

Voor mensen die Toolkit 2 als Eprom ter beschikking hebben, heb ik nog een leuke toepassing. Door in de Boot van Quill een procedure op te nemen die standaardinstellingen verzorgen met gebruikmaking van de ALTKEY functie.

Hieronder volgt een toepassing zoals die door mij gebruikt wordt:

```
ALTKEY'1',chr$(236)&chr$(240)&"m"&chr$(32)&chr$(192)&chr$(192)&  
chr$(200)&chr$(200)&chr$(200)&chr$(200)&chr$(10)&  
chr$(240)&"f"&chr$(32)&chr$(32)&chr$(10)&chr$(236)
```

Verklaring van deze routine :

F2	= menu verwijderen.
F3	= Commando's beschikbaar stellen
m	= voor commando Margins (kantlijnen)
Spatie	= linkerkantlijn op 10
5 x links	
Spatie	= inspringkantlijn op 10
5 x rechts	
<Enter>	= rechterkantlijn op 75 en stoppen
F3	= Commando's weer beschikbaar
f	= voor Footer (voetnoot)
2 x Spatie	= geen footer
<Enter>	= stoppen
F2	= Menu weer terughalen

Als er nog onduidelijkheden zijn of op-en aanmerkingen zou ik die gaarne horen of lezen. Alvast bedankt voor de moeite van het lezen.

Wie wil er software uittesten

De nieuwe importeur voor software in nederland: Peter Venema uit Veendam stelt ons in de gelegenheid software uit te testen en een recentie in ons blad te plaatsen.

Dus wie wil er gratis een programma in bruikleen ontvangen , dit uitvoerig uit te testen en de resultaten van dit onderzoek in een Quill-file te plaatsen zodat wij dit in een van de volgende nummers van Quasar te plaatsen.

Zij die geïntereiseerd zijn kunnen contact opnemen met de redactie:

Redactieadres:

p.a. Gerard van Rooijen
Gruttostraat 15
3435 DJ Nieuwegein

TE KOOP AANGEBODEN

- eenvoudige thermische parallelle printer merk: STAR STX 80f 50,-
- 2 discdrives 3(drie)inch+ bijbehorende discettes.....t.e.a.b.
- discinterface (Spanjer)f 100,-
- QL JM(512K)t.e.a.b.
- N.B.: SER1 defect ergens los contact
- Spectrum 48K met
 - Low Profile toetsenbord
 - interface 1
 - 1 microdrive
 - timex printer (2048)
 - cass. recorder
 - T.V. en videouitgang
 - progs en documentatief 300,-

Reacties: Hans Brinkman
Tel. 070 - 45 65 10

TE KOOP AANGEBODEN

QL 128K incl. org. software, handboeken en div. cartridges en Joy-stick.
Tandy CGP-115 printer/plotter incl. handboek en reservepenen, zonder printerkabel.....f 400,-

J.J. Blokker
Tel. 071-415321 (na 17.00 uur, niet op di en do.)

TE KOOP AANGEBODEN

- QL 128; JM
- High Screen monitor
- 4 PSION programma's.....f 450,-

R. Sanders
Tel. 03402-43869 (na 18.00 uur)

TE KOOP AANGEBODEN

CUB-monitor 653, speciaal voor QLf 580,-

Tel. 02975-63846

TE KOOP AANGEBODEN

W.O. Philips kleurenmonitor CM8833, 1 jaar oud, nauwelijks gebruiktf 650,-

Tel. 05980 - 97338

TE KOOP AANGEBODEN

Boeken voor de QL in nieuwstaat:

Sinclair QL Handboek.....f 7,50
QL, introduction to superbasicf 12,50
Quick QL Machine Code.....f 15,00
QL Superbasic Handbook.....f 20,00

P. de Man
Tel. 01717 - 7407

TE KOOP AANGEBODEN

QL JS 640K met Cumana disk-interface
25 cartridges TK2 en CPM Eprom, boeken en tijdschriften

Robert Sprokholt
Tel. 078-139511

TE KOOP AANGEBODEN

QL JM met 128K geheugen
Miracle centronics printer
I/F (klein defect)

PSION CHESS (v. 2.01)
FRONTPAGE (v. 1.05)
PSION Pakket (Quill, Abacus, Archive, Easel)
20 cartridges in TRANSFORM-box
Tevens:
Sinclair-gids (8-87, 9-87)
QL-world (9-87, 10-87, 3-88, 4-88, 6-88)
Quasar jaargangen 87/88 en 88/89
QL superbasic and its applications
door dick meadows

P. Schoenmakers, Heerlen
Tel. 045-21 02 18 (na 18.30 uur)

GEVRAAGD

Wie kan mij helpen aan een 512K geheugen-uitbreiding voor een QL-gebruikersvriendelijke prijs(??)
Tevens zoek ik een goede gebruikte groenbeeld monitor.

Arnold Spreekmeester
Tel 02152 - 62389

TE KOOP GEVRAAGD

QL (D13 of hoger)

T. v.d. Woude 02990 - 22743

TE KOOP AANGEBODEN

Profesionele printer
DataRoyal IPS-5000; 125 tekens per seconde, max. 136 kolommen breed, kettingpapier, centronics aansluiting. Deze printer heeft géén extra's, géén toeters en géén bellen. Hij kan alleen met waanzinnige betrouwbaarheid veel letters uitspugen. De degelijkheid laat zich slechts vergelijken met een stoomwals, Centurion-tank, etc.
Prijs: f 275,-

Elektronische schrijfmachine/
margrietwielprinter Juki 2200; veel mogelijkheden. Seriële aansluiting, extra Nederlands Eprom. Zie voor een beschrijving van deze prachtige machine Quasar nr. 6, nr9/10 en nr. 11/12. Inclusief extra letterwiel, cartridge met printerdriver voor de Psion-programma's en een aansluitsnoer voor de QL. Nieuwsprijs f 1000,-, nu voor f 395,-

Simpele monochroom monitor met aansluitsnoer QL
Prijs: f 95,-

Dick Verroen
020-465214

TE LEEN GEVRAAGD

GST Macro Assembler handleiding en handleiding Prof. Astrologer

T. v.d. Woude
02990 - 22743

SPELREGELS

voor het plaatsen van
advertenties in Quasar

Alle leden kunnen gratis een advertentie in vraag en aanbod plaatsen.

Alleen schriftelijke advertenties kunnen worden geaccepteerd.

Wij verzoeken duidelijk te schrijven het liefst uitgeprinte versie en bij langere advertenties is het zeer wenselijk een cartridges met een Quill-file van de advertentie bij te voegen. (deze wordt geretourneerd).

Advertenties zenden aan:

Redactie Quasar
Gruttostraat 15
3435 DJ Nieuwegein

TE KOOP AANGEBODEN

QL (JM-ROM), monochrome monitor, microdrive cartridges, nieuw f 7,-/stuk, gebruikt f 5,-/stuk. Originele programma's: Cartridge-Doctor, Profesional Astrologer, Handleiding Giga-Basic
F.P. Vink
02230 - 34250

1 JANUARI 1961 ??
REAL REAL TIME KLOK VOOR QL
altijd de juiste datum en tijd ...
gemakkelijk in te bouwen ...
bevat nicad batterij en speciaal
geïntegreerd circuit ... bestellen:
50 gulden (baar of cheque) naar
QL gg Limburg
Groenstraat 43
B 3511 Hasselt België

V
R
A
A
G

e
n

G
E
V
R
A
A
G
D

M I R A C L E S Y S T E M S L I M I T E D

Tel: (0454) 317772

Reg. No. 1695849

VAT No. 388 7596 69

NBC
Dean Road
Yate
BRISTOL
BS17 5NH
U.K.

QL HARD DISK

Miracle Systems are nearing completion of the development of a hard disk system for the QL. Since the unit is not yet in production some of the detailed information given here may be subject to change.

The formatted capacity of the disk will be 30 Megabytes and will be linked into the QDOS operating system using the device name "WIN". The projected price is £399 inclusive of VAT and handling which may seem a lot compared with PC hard disks but then we have to provide a QL interface, a power supply and a case. It is considerably less than the cost of similar items for the *m*g* or the **.

The QL HARD DISK will connect to the QL via a short piece of ribbon cable that will plug into the ROM port. There will be an external ROM cartridge connector on the hard disk unit. This set-up will allow the TRUMP CARD (or other disc interface and/or memory expansion) plus any ROM cartridge to be connected to the QL at the same time.

We hope to make the QL HARD DISK available towards the beginning of 1989.

```
***  *      *      *      *      *      *      *      *      *      *
*    *    *      *      *      *      *      *      *      *      *
*    *    *      *      *      *      *      *      *      *      *
*    *    *      *      *      *      *      *      *      *      *
* * * * *      *      *      *      *      *      *      *      *
* * * * *      *      *      *      *      *      *      *      *
* * * * *      *      *      *      *      *      *      *      *
* * * * *      *      *      *      *      *      *      *      *
```

If you would like to place an advance order for a QL HARD DISK then please fill out the order form below and send it to us. We will not cash cheques or debit Access/Visa cards until the goods are sent out.

Please supply me with one QL HARD DISK at £399 (£350 export).

Name.....

Address.....

Please debit my Access/Visa card:

Number: _ _ _ _ _ Exp date: _ _ / _ _

Signed